

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 30 juni 2026

Agendapunt

Onderwerp RD Maasland - jaarstukken 2025 en (concept) begroting 2027
Portefeuillehouder(s) drs. P. Houben (MBA)

1. Onderwerp

RD Maasland - jaarstukken 2025 en (concept) begroting 2027.

2. Inleiding

Aanleiding

De Gemeente Leudal participeert in de gemeenschappelijke regeling RD Maasland. De gemeenschappelijke regeling RD Maasland is een samenwerkingsverband tussen zes Limburgse gemeenten voor de inzameling van huishoudelijk afval. De deelnemende gemeenten zijn Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Echt-Susteren, Beesel en Horst aan de Maas, waarbij de laatste twee gemeenten in maart 2025 zijn toegetreden. Op grond van de gemeenschappelijke regeling (artikel 27) mogen deelnemende gemeenten een zienswijze indienen op de conceptbegroting van RD Maasland, in dit geval ten aanzien van de begroting 2027. Deze zienswijzen worden in behandeling genomen voordat de definitieve begroting wordt vastgesteld, hetgeen is beoogd op 8 juli 2026. Eventuele zienswijzen dienen daarom vóór 2 juli 2026 bij RD Maasland te worden aangeboden. Uw raad is bevoegd tot het indienen van een dergelijke zienswijze, reden waarom dit voorstel over de jaarstukken 2025 en de (concept) begroting 2027 aan uw raad wordt aangeboden.

Beoogd effect

Met dit voorstel wordt uw raad gevraagd kennis te nemen van de jaarstukken 2025 en de (concept) begroting 2027 van RD Maasland en hierop een zienswijze in te dienen. Ook wordt uw raad gevraagd de financiële effecten te verwerken in de gemeentelijke (meerjaren)begroting.

Proces tot nu toe

Op 6 november 2024 besloot het algemeen bestuur van RD Maasland over te stappen naar een nieuwe kostensystematiek, waarbij iedere gemeente voortaan de daadwerkelijke kosten betaalt van de uitgevoerde activiteiten. Het eerdere financiële voordeel voor Leudal is hiermee vervallen.

Drie factoren beïnvloeden de gemeentelijke bijdrage: het brede dienstenpakket dat Leudal afneemt, de ligging van Leudal (o.a. groot buitengebied) en externe factoren zoals loonstijgingen en hogere verwerkingskosten. Om beter grip te krijgen op de kostenstijgingen onderzoekt een werkgroep hoe Leudal kan acteren op de eerste twee factoren en welke strategische keuzes nodig zijn voor afvalinzameling. Nadere onderzoeken/analyses zijn nodig en wenselijk om gerichte keuzes te kunnen maken.

De volgende beheersmaatregelen zijn de afgelopen jaren reeds ingezet.

- Invoering nieuw afvalbeleid en gedifferentieerde tarieven bij afvalstoffenheffing waarbij de heffing bestaat uit een vast en een variabel deel (diftar) om hoeveelheid fijn restafval terug te dringen.
- Uitbreiding communicatie via app 'Afvalwijzer' en papieren afvalkalender op aanvraag.
- PMD huis-aan-huis inzameling om de kwaliteit van PMD te verbeteren en boetes vanwege vervuiling (daarmee groot financieel risico) te voorkomen.
- Schaalvergroting (toetreding Horst a/d Maas en Beesel) en samenwerking met Rd4 en ASL: meer grip op de kosten van personeel en materieel en op de verwerkingskosten.
- Invoering van zijladers met alleen een chauffeur bij restafval- en GFT-inzameling Leudal.
- Hergebruik oude containers.
- Invoering van vierdaagse werkweek van 9 uur voor personeel RD Maasland, zodat materieel 45 uur wordt ingezet in plaats van 36 uur.

3. Voorstel aan de Raad

1. Kennisnemen van de jaarrekening 2025.
2. Een zienswijze indienen ten aanzien van de (concept) begroting 2027 gelet op de hoge stijging van de bijdrage van de gemeente Leudal.
3. De financiële gevolgen van de concept begroting 2027 verwerken in de gemeentelijke (meerjaren)begroting 2027-2030, conform de tabel in de financiële toelichting in dit raadsvoorstel.

4. Argumenten

1.1 De jaarrekening 2025 bevat voldoende inzicht in de kosten en baten en bevat een passende beleidsverantwoording.

Kort weergegeven draaien de jaarstukken 2025 om een negatief resultaat van € 268.726. Dit tekort is grotendeels toe te schrijven aan de verliesgevendende commerciële activiteiten binnen programma 3 (zakelijke dienstverlening). Deze zakelijke dienstverlening (de inzameling van bedrijfsafval) is inmiddels, per 1 april 2026, beëindigd. Het jaar 2025 stond verder in het teken van de toetreding van de gemeenten Beesel en Horst aan de Maas per 1 maart 2025.

Voor de gemeente Leudal heeft de overstap naar de nieuwe kostensystematiek per 6 november 2024 aanzienlijke financiële gevolgen. Vanaf 2025 betaalt iedere gemeente de daadwerkelijke kosten van de door RD Maasland uitgevoerde activiteiten, waardoor het eerdere financiële voordeel voor Leudal structureel is vervallen.

1.2 De personeelskosten zijn aanzienlijk hoger dan begroot, hetgeen wordt verklaard en waarbij het risico naar de toekomst wordt beheerst.

Op diverse plekken in de jaarstukken komt terug dat de personeelskosten hoger zijn dan begroot. Hiervoor zijn inmiddels enkele verklaringen gegeven en opgenomen. Het gaat dan onder andere om het gegeven dat rekening is gehouden met een te lage indexering in de begroting voor 2025, de toetreding van Beesel en Horst aan de Maas meer capaciteit heeft gekost dan voorspeld en er was sprake van veel ziekte. Hoewel ziekte en verzuim zich lastig laten voorspellen, geldt voor de overige argumenten dat deze eenmalig waren.

1.3 De vooruitblikken in de jaarstukken, bijvoorbeeld over de afvalvrije school, zijn geformuleerde ambities en staan los van de inhoudelijke uitvoering daarvan.

In de jaarrekening wordt voorgesorteerd op het educatieprogramma 'afvalvrije school'. RD Maasland beoogt op deze manier op een leuke informele manier met de scholen alle nodige inspanningen te doen om afvalvrij te worden. Hiermee wordt de jeugd (onze toekomstige inwoners) en hun familie meegenomen in afvalscheiding. Het programma wordt in 2026 verder uitgewerkt, waarbij de passages hierover op pagina 15 van de jaarrekening 2025 enkel dienen als geformuleerde ambitie voor dit jaar.

2.1 De bijdrage voor de gemeente Leudal stijgt met 12% waarbij hiervoor wel enige toelichting is gegeven, maar onvoldoende inzicht is gegeven in de kostenbeheersing op lange(re) termijn.

De (concept) begroting 2027 van RD Maasland laat een duidelijke stijging van de gemeentelijke bijdragen zien als gevolg van hogere kosten voor afvalverwerking, personeel, transport en bedrijfsvoering. Dit gecombineerd met de sinds 2026 gewijzigde systematiek waarbij kosten meer rechtstreeks aan gemeenten worden toegerekend op basis van de feitelijke activiteiten en het afgenomen dienstenpakket. Voor de gemeente Leudal leidt dit tot een geraamde bijdrage van € 3.812.107 in 2027 tegenover € 3.401.280 in 2026, een stijging van € 410.827, oftewel circa 12%. Met name de omvang van het dienstenpakket, de inzet binnen het programma huishoudelijk afval en de kosten van taken in de openbare ruimte werken door in de bijdrage.

2.2 De stijging van de bijdrage geeft aanleiding voor een zienswijze.

De (concept) begroting biedt een gemeenteraad aanleiding om zich uit te spreken over de vraag of deze ontwikkeling voldoende is onderbouwd en of RD Maasland voldoende inzet pleegt op kostenbeheersing en transparantie in de doorbelasting aan de deelnemende gemeenten. Uw raad wordt voorgesteld een zienswijze naar voren te brengen, in het bijzonder ten aanzien van de forse stijging van de bijdrage voor Leudal en de wens om een betere onderbouwing c.q. voorstel te ontvangen hoe deze kosten in de toekomst worden beheerst.

De strekking van de zienswijzen c.q. het appèl aan RD Maasland ziet erop dat als RD Maasland wil verschuiven van een uitvoeringsorganisatie gericht op schaalvoordelen en efficiency, richting een organisatie die een steeds grotere rol speelt in de transitie naar een circulaire economie, hoe gaat RD Maasland dan zorgen voor draagvlak in financiële zin?

De voorbije periode is samengewerkt in een werkgroep met RD Maasland met als doel het realiseren van kostenbesparing. Daarin wordt creatief nagedacht over oplossingen op het gebied van afvalinzameling. Tegelijkertijd blijven concrete acties, die specifiek zijn gericht op kostenbesparing, uit. In de zienswijze wordt opgeroepen focus te leggen op oplossingen die efficiency en kostenbesparing opleveren.

2.3 Er is sprake van een structurele lage (nagenoeg nihil) exploitatieruimte, waardoor geen buffer aanwezig is om tegenvallers op te vangen. Bij tegenvallers werkt dit direct door naar de gemeenten.

Wat daarnaast opvalt is dat de structurele exploitatieruimte nagenoeg nihil is. Dit betekent dat er weinig tot geen buffer aanwezig is om tegenvallers op te vangen binnen de exploitatie zelf. Gegeven het karakter van een gemeenschappelijke regeling, waarbij gemeenten uiteindelijk garant staan voor tekorten, betekent dit dat financiële risico's in de praktijk direct doorwerken naar de deelnemende gemeenten, waaronder Leudal.

De aanwezige reserves dempen weliswaar incidentele schommelingen, maar veranderen niets aan deze fundamentele afhankelijkheid. In het meerjarenperspectief zet deze ontwikkeling zich voort, met een verdere stijging van de totale lasten richting 2030. Daarmee ontstaat een structureel opwaartse druk op de gemeentelijke bijdragen. Tegelijkertijd is de beïnvloedbaarheid van deze kosten voor individuele gemeenten beperkt, aangezien een groot deel van de kosten wordt bepaald door externe marktomstandigheden en landelijke beleidskaders.

5. Risico's

Aan dit advies zijn geen risico's verbonden.

6. Juridische context

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling RD Maasland geeft de gemeenteraden van de gemeenten schriftelijk alle inlichtingen die de gemeenteraden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Dit gebeurt op grond van artikel 20 GR Reinigingsdienst Maasland.

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten kunnen hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Dit gebeurt op grond van artikel 27, vierde lid GR Reinigingsdienst Maasland.

7. Financiële toelichting

De financiële verwerking is hierna weergegeven.

	2026	2027	2028	2029	2030
Kostenplaats	Diversen				
Kostensoort	4433200 – Bijdrage RD Maasland				
Begroting	3.401.208	3.537.996	3.679.271	3.826.115	3.826.115
Realisatie					
Verplichtingen					
Restant					
Kosten dit advies		3.812.106	3.964.165	4.122.986	4.287.965
Restant		-274.110	-284.894	-296.871	-461.850

8. Communicatie

Er is op dit moment geen aanleiding voor brede communicatie naar inwoners en ondernemers.

9. Vervolg

Na besluitvorming door uw raad wordt de zienswijze schriftelijk aangeboden aan RD Maasland. Vervolgens betreft RD Maasland de zienswijze bij de vaststelling van de begroting 2027 op 8 juli 2026.

10. Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

Bijlage 1 – (concept) Raadsbesluit
Bijlage 2 – (concept) Zienswijze

Bijlagen informatief

Bijlage 3 – Aanbiedingsbrief
Bijlage 4 – Jaarrekening 2025 GR RD Maasland
Bijlage 5 – Managementsamenvatting jaarrekening GR RD Maasland 2025
Bijlage 6 – (concept) begroting 2027 GR RD Maasland
Bijlage 7 – Managementsamenvatting (concept) begroting 2027 GR RD Maasland

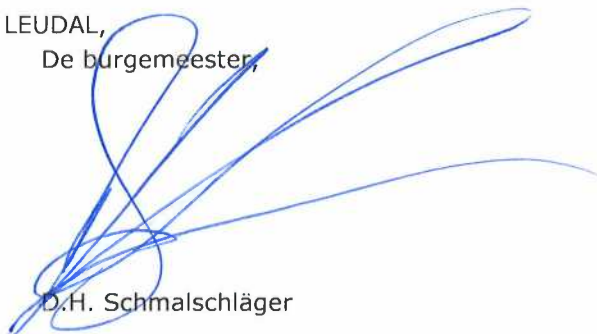
Heythuysen, 2 juni 2026

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger